

NOTAT

20-06-2011
ITE
4/0120-0401-0075
/ASL

Godkendelse: HEF Himmerlands Elforsyning A.m.b.a. overtager AKE Forsyning A/S og visse aktiver og aktiviteter af AKE Net

**KONKURRENCE- OG
FORBRUGERSTYRELSEN**

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen modtog den 31. maj 2011 en anmeldelse af en fusion mellem HEF Himmerlands Elforsyning A.m.b.a. (HEF) og Aalborg Kommunes Elforsyning (AKE) jf. konkurrencelovens § 12 b. Anmeldelsen var fuldstændig den 1. juni 2011.

**ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET**

1. Transaktionen

Transaktionen gennemføres som en overdragelse af visse af AKE Nets aktiver og aktiviteter samt hele aktiekapitalen i AKE Forsyning A/S til HEF.

Den overdragne virksomhed omfatter netvirksomhed¹ og forsyningspligtvirksomhed² og har karakter af en selvstændig virksomhed, der repræsenterer en markedsomsætning. Det vurderes, at overtagelsen af enekontrollen med disse aktiviteter og aktier udgør en fusion omfattet af fusionsbegrebet, jf. § 12 a, stk. 1, nr. 2.

2. Parterne og deres aktiviteter

HEF er moderselskab for HEF-koncernen, der beskæftiger sig med forskellige elforsyningsaktiviteter, samt aktiviteter inden for drift af fibernet. Selskabet ejes af brugerne i HEFs forsyningsområde³. HEF-koncernen omfatter fire 100 pct. ejede datterselskaber og seks associerede selskaber, der hverken ledelses- eller regnskabsmæssigt indgår i koncernen.

Det er alene datterselskaberne: Energi Nord A/S (Energi Nord) og HEF Net A/S (HEF Net), som er aktive på de af fusionen berørte markeder.

¹ Et netselskab har bevilling til at eje og drive distributionsnettet inden for et afgrænset geografisk område.

² Et forsyningspligtselskab har pligt til at forsyne de forbrugere inden for et afgrænset geografisk område, som ikke gør brug af muligheden for valg af anden leverandør, med elektricitet. Forsyningspligtvirksomhed kan kun drives efter bevilling, og et forsyningssselskabs priser og vilkår skal anmeldes til og godkendes af Energitilsynet.

³ Dvs. enhver, der er registreret hos HEF Net A/S som regningsmodtager for en installation og har rådighed over en installation, som er permanent tilsluttet HEFs forsyningsanlæg, er andelshaver.

Energi Nord er et el-handelsselskab, der udover at sælge el til slutkunder på markedsvilkår fungerer som forsyningspligtvirksomhed med bevilling i hhv. HEF Nets -, Elforsyningen Nordvendsyssels - og Elforsyningen Sydvendsyssels netbevillingsområde. Energi Nord sælger hovedsageligt strøm til kunder med et lavt strømforbrug (skabelonafregnet strøm).⁴

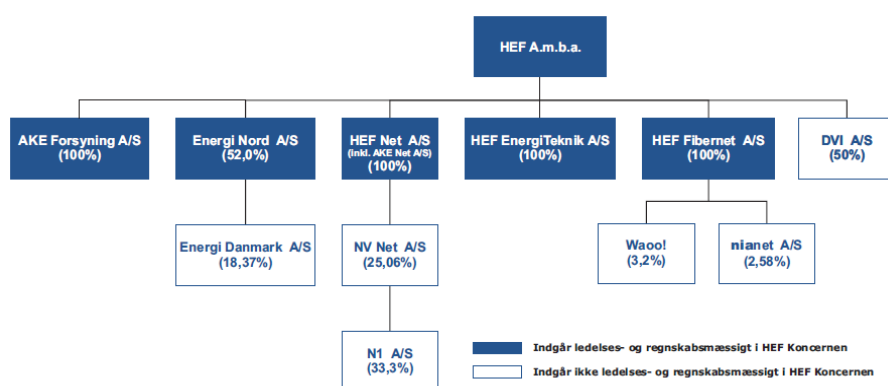
HEF Net er et netselskab med bevilling til at drive distributionsnettet i Himmerland.

AKE Net er et netselskab med bevilling til at drive distributionsnettet i størstedelen af Aalborg centrum, store dele af Nørresundby og Aalborg Lufthavn. AKE Net udfører derudover kommerciel helhedsrådgivning med forsyningsvirksomhederne, Energicenter Aalborg som entreprenør. Aktiviteterne, der vedrører den kommercielle helhedsrådgivning, overdrages imidlertid ikke som led i fusionen.

AKE Net er en del af forsyningsvirksomhederne i Aalborg Kommune. AKE Net ejer 100 pct. datterselskaberne AKE Forsyning A/S (AKE Forsyning) og AKE Entreprise A/S. Derudover ejer AKE Net andele i NV Net A/S (25,33 pct.) og Aalborg Forsyning, Service A/S (16,34 pct.).

AKE Forsyning er et el-handelsselskab, der udover at sælge el til slutkunder på markedsvilkår fungerer som forsyningspligtvirksomhed med bevilling i AKE Nets bevillingsområde. AKE Forsyning sælger udelukkende strøm AKE Nets distributionsområde og hovedsageligt til kunder med et lavt strømforbrug (skabelonafregnet strøm)⁵.

Efter fusionen indskydes aktiverne og aktiviteterne fra AKE Net i HEF Net, der er et 100 pct. ejet datterselskab af HEF, og AKE Forsyning oprettes som et 100 pct. ejet datterselskab af HEF jf. figur 1 nedenfor.

Figur 1: HEF-koncernen efter fusionen.

⁴ Energi Nord har før fusionen en markedsandel på under 1 pct. på markedet for timeafregnet strøm (kunder med et stort strøm forbrug).

⁵ AKE Forsyning og Energi Nord har før fusionen en markedsandel på under 1 pct. på markedet for timeafregnet strøm (kunder med et stort strøm forbrug).

3. Jurisdiktion

De deltagende virksomheder er HEF inkl. dets fire datterselskaber samt AKE Forsyning A/S og de dele af AKE Net, der er omfattet af fusionen. Parterne oplyser, at HEF i det seneste regnskabsår⁶ havde en omsætning ca. 52,5 mio. kr., Energi Nord på ca. 535,8 mio. kr., HEF Net på ca. 289,1 mio. kr., HEF Energiteknik A/S på ca. 126,7 mio. kr. og HEF Fibernet A/S på ca. 13,0 mio. kr. Parterne oplyser endvidere, at AKE Net havde en omsætning på ca. 194,8 mio. kr. og AKE Forsyning på ca. 105,5 mio. kr.

Eftersom de deltagende virksomheders omsætning overstiger omsætningstærsklerne i konkurrencelovens § 12, stk. 1, nr. 1, er der tale om en fusion omfattet af konkurrencelovens regler om fusionskontrol.

4. Vurdering af fusionen

4.1. Det/de relevant(e) marked(er)

Parterne anfører, at de har overlappende aktiviteter på følgende relevante markeder, som udgør berørte markeder som følge af fusionen: A) Markedet for skabelonafregnet strøm, der udgør et undermarked af det samlede marked for detailsalg af el og B) Markedet for distribution af el.

A) Markedet for skabelonafregnet strøm

Konkurrencerådet og Kommissionen har i tidligere afgørelser fastslået, at markedet for detailsalg af el kan segmenteres yderligere afhængigt af størrelsen af kundernes el-forbrug.⁷

Markedet for skabelonafregnet strøm er kendetegnet ved, at kunderne har et lavt strømforbrug (< 0,1 GWh/å). Kunderne har derfor kun et begrænset økonomisk incitament til at skifte el-leverandør. Langt de fleste skabelonkunder aftager den såkaldte forsyningspligt strøm, som alle kunder, der ikke aktivt har valgt el-leverandør, modtager. Energitilsynet regulerer prisen på forsyningspligt strøm.

Konkurrencerådet lagde i Elsam-Nesa-fusionssagen⁸ til grund, at markedet for skabelonafregnet strøm geografiske kan afgrænses til de lokale forsyningsområder, idet hovedparten af de skabelonafregnede kunder forsynes af deres lokale forsyningspligtselskaber.

⁶ HEFs årsregnskab for 2010 foreligger endnu ikke. For HEF er der således tale om 2009-tal, mens omsætningen for de øvrige selskaber er opgjort for 2010.

⁷ Se bl.a. Konkurrencerådets afgørelse af 24. marts 2004 i sagen om fusionen mellem Elsam og Nesa og Kommissionens afgørelse i sag comp/M.2947 – Verbund/EnergieAllianz af 11. juni 2003.

⁸ Konkurrencerådets afgørelse af 24. marts 2004 i sagen om fusionen mellem Elsam og Nesa, p. 170.

Kommissionen fandt anderledes i Dong/Elsam/Energi E2-fusionssagen⁹, at det relevante marked kan afgrænses *enten* nationalt *eller* regionalt svarende til de tidligere el-monopolers distributionsområder. Som indikation for, at markedet fortsat var regionalt, fandt Kommissionen, at hovedparten af alle kunder til skabelonafregnet strøm fortsat blev forsynet af deres lokale forsyningsselskab, og at graden af leverandørskift til alternative leverandører var lav. Kommissionen fandt dog samtidig tegn på en transformation af markedet for detailsalg til et nationalt marked. Dels var der et stigende antal leverandører på markedet for detailsalg af skabelonafregnet strøm, der er aktive i hele Danmark, og dels var visse forsyningspligtselskaber begyndt at levere strøm til kunder uden for deres eget lokale forsyningsområde.¹⁰

Det er til brug for denne sag ikke nødvendigt nærmere at afgøre, hvorledes markedet for skabelonafregnet strøm geografisk skal afgrænses. Det skyldes, at vurderingen af fusionen vil være den samme uanset, hvordan det relevante marked afgrænses.

B) Markedet for distribution af el

Det følger af Konkurrencerådets og Kommissionens praksis, at der kan identificeres et separat marked for distribution af el. Netvirksomheder er naturlige monopoler, der operer inden for deres egne forsyningsområder.¹¹

Der ses ikke i nærværende sag at være nye faktiske forhold, der kan begrunde en ændret vurdering. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen finder derfor, at der til brug for denne sag kan afgrænses et regionalt marked for distribution af el.

4.2. Vurdering af fusionen

A) Markedet for skabelonafregnet strøm

I AKE Nets distributionsområde modtager godt 67 pct. af de skabelonafregnede kunder forsyningspligt strøm i AKE Nets distributionsområde, mens knap 33 pct. af kunderne modtager kommerciel strøm.¹² Dette er en betydelig større andel af kommercielt forsynede kunder end gennemsnittet for resten af landet. Der er således tegn på, at markedet, der forsynes af AKE Forsyning, er midt i en transformation fra et marked præget af lokal forsyning til et mere nationalt præget marked, hvor forbrugerne udnytter deres ret til selv at vælge leverandør.

Når markedet for skabelonafregnet strøm *afgrænses regionalt* til AKE Nets distributionsområde, har AKE Forsyning en markedsandel på ca. 84 pct., og Energi

⁹ Kommissionens afgørelse i sag comp/M.3668 – Dong/Elsam/Energi E2 af 14. marts 2006.

¹⁰ Jf. para. 272 i ovennævnte sag.

¹¹ Se bl.a. Konkurrencerådets afgørelse af 24. marts 2004 i sagen om fusionen mellem Elsam og Nesa, p. 67-69 og Kommissionens afgørelse Comp/M.5827 – Elia/Ifm/50Hertz af 10. maj 2010, para 18.

¹² Oplysningerne stammer fra en undersøgelse, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har foretaget i foråret 2011.

Nord en markedsandel på ca. 3 pct. Efter fusionen vil parterne have en fælles markedsandel på ca. 87 pct.

Muligheden for frit at vælge el-leverandør har eksisteret i Danmark siden 2003. Det forhold, at en så stor del af kunderne fortsat ikke har foretaget et aktivt valg af el-handelsselskab, taler for, at disse kunders mobilitet er begrænset og ikke på samme måde som de aktivt vælgende kunder udgør en del af den kundemasse, der er generel konkurrence omkring. Det er dette forhold, der begrundet Kommissionens vurdering af, at markedet kan være regionalt.

I tilfælde af, at der afgrænses et regionalt marked i denne sag, vil det omvendt være afgørende at analysere, hvordan fusionen påvirker de kunder, der fortsat køber et forsyningspligtprodukt. Det må forventes, at andelen af kommerciel strøm vil vokse yderligere og udvikle sig på bekostning af andelen af forsyningspligt strøm i takt med, at aftagerne af skabelonafregnet strøm i stigende grad vælger sig til aktivt at vælge el-leverandør. Der er med henblik på netop at fremme konkurrencesituationen på markedet for skabelonafregnet strøm iværksat tiltag for dels at reducere adgangsbarriererne for nye aktører (etablering af datahub¹³) og for dels at fremme den forbrugerdrevne konkurrence på markedet (udbredelse af smart-meters¹⁴ og relancering af el-pristavlen.dk¹⁵).

Det kan anføres, at parternes reelle overlap kun omfatter den af markedet, hvor kunderne aktivt har valgt el-leverandør (salg af kommerciel strøm) svarende til ca. 20.300 kunder. Ingen af disse kunder vil efter fusionen blive tilbudt forsyningspligt strøm.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen finder, at selv om parterne vil opnå relativt høje markedsandele på et regionalt marked, vil fusionen ikke påvirke konkurrencen i AKE Nets distributionsområde. Det skyldes, at fusionen kun i et begrænset omfang vil ændre på den aktuelle konkurrencesituation, at markedet for skabelonafregnet strøm er relativt veludviklet i AKE-området og under yderligere udvikling, og at parternes markedsandele hurtigt og nemt kan erstattes af eksisterende eller potentielle konkurrenter i takt med, at flere forsyningspligt-kunderne begynder at efterspørge el fra andre leverandører.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer herefter, at fusionen ikke vil få en mærkbar virkning på markedet for skabelonafregnet strøm, hvis markedet afgrænses regionalt til AKE Nets distributionsområde.

¹³ Energinet.dk er i gang med at etablere datahub med det formål at lette dataudvekslingen mellem el-leverandører og net-operatører.

¹⁴ Bl.a. HEF Net er i gang med at udskifte alle de traditionelle el-målere ud med fjernaflæste elmålere. Udskiftningen forventes at være afsluttet med udgangen af 2011. Der planlægges tilsvarende at etablere fjernaflæste el-målere hos samtlige el-kunder i AKE Forsyningsområde.

¹⁵ Relanceringen af el-pristavlen.dk er sket, og hjemmesiden gør det i dag muligt for forbrugere let at indhente oplysninger om alternative el-leverandørers produkter og priser.

Når markedet for skabelonafregnet strøm *afgrænses nationalt*, har AKE Forsyning og Energi Nord ifølge det oplyste en markedsandel på hhv. [1] pct. og [6] pct. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer på den baggrund, at fusionen ikke vil få en mærkbar virkning på markedet for skabelonafregnet strøm, hvis markedet afgrænses nationalt.

Ad B) Markedet for distribution af el

Parterne oplyser, at de overdragne aktiver og aktiviteter i AKE Net vedrører udelukkende aktiver og aktiviteter omfattet af den for netvirksomheden relevante bevilling.

HEF udfører ikke netvirksomhed indenfor det geografiske område, der er omfattet af bevillingen for AKE Net. Den planlagte fusion ændrer således ikke på eksisterende markedsforhold, idet der både før og efter fusionen er monopol i de berørte distributionsområder, og idet der ikke er geografisk overlap mellem hhv. HEF Nets - og AKE Nets distributionsområde.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer på den baggrund, at fusionen ikke vil få en mærkbar virkning på markedet for distribution af el.

På baggrund af de foreliggende oplysninger vurderer Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen samlet, at fusionen ikke giver anledning til indsigelser.

5. Konklusion

Idet fusionen på baggrund af de foreliggende oplysninger ikke giver anledning til indsigelser, har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen godkendt fusionen efter en forenklet sagsbehandling, jf. konkurrencelovens § 12 c, stk. 7.

Godkendelsen er givet under forudsætning af, at de oplysninger, der kan tilskrives de deltagende virksomheder, er korrekte, jf. konkurrencelovens § 12 f, stk. 1, nr. 1.